

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
протокол № 10
від серпня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор Черкаської
спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33
ім. Василя Симоненка
_____ М.О.Чорноіваненко
серпень 2019 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Черкаської спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33
ім. Василя Симоненка
Черкаської міської ради
Черкаської області
на 2019-2020 навчальний рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. Призначення закладу та засіб його реалізації.....	5
РОЗДІЛ 2. Опис "моделі" випускника Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка.....	13
РОЗДІЛ 3. Цілі та задачі освітнього процесу закладу.....	15
РОЗДІЛ 4. Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій.....	17
РОЗДІЛ 5. Структура навчального року.....	19
РОЗДІЛ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.....	21
РОЗДІЛ 7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.....	23
РОЗДІЛ 8. Робочий навчальний план Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка	25
Додатки:	
Додаток 1.....	37
Додаток 2.....	57
Додаток 3.....	63
Додаток 4.....	71
Додаток 5.....	73
Додаток 6	75

У даний час питанням визначення призначення, оптимальної структури та змісту освітньої програми школи приділяється велика увага. Є кілька причин зростання інтересу до проблем, що пов'язані з освітньою програмою загальноосвітнього навчального закладу.

Перша причина - це обов'язковість даного документа. Відповідно до чинного законодавства зміст освіти в школі визначається освітньою програмою, що розроблена та реалізується школою самостійно.

Друга причина - її вплив на освітній процес.

Третя причина - зростання значущості процедур атестації та державної акредитації освітнього закладу, у ході яких установлюється виконання освітнім закладом вимог державного освітнього стандарту в частині обов'язкового мінімуму змісту основних освітніх програм, розглядається рівень реалізованих освітніх програм та їхня спрямованість.

Четверта причина - необхідність розвитку форм державно-суспільного управління освітою. У виборі змісту освіти, за винятком тієї його частини, що визначена предметами базового навчального плану та регіонального компонента, можуть брати участь самі учні та їхні батьки (законні представники). Тому при відповідній організації освітня програма може й повинна стати основою для конструктивного діалогу школи та місцевого співтовариства, насамперед батьків, з питань змісту та якості загальної освіти.

Освітня програма – це документ, що визначає тільки зміст освіти в закладі та технології реалізації цього змісту і розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма - це єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітній процес у загальноосвітній школі здійснюється на підставі навчального плану, розроблюваного загальноосвітнім закладом самостійно відповідно до орієнтовного навчального плану, і регламентується розкладом занять. Проте варто відзначити, що педагогічний колектив школи "вільний" лише у визначенні змісту варіативної складової навчального плану, оскільки визначення інваріантної складової відноситься до компетенції органів державної влади.

Отже, розробка освітньої програми школи дозволить адміністрації та педагогічному колективу школи:

- глибше зрозуміти специфіку й призначення свого освітнього закладу, виявити й обґрунтувати особливості організації освітнього процесу в ньому;
- визначити зміст освіти у школі з урахуванням побажань місцевого співтовариства;
- закласти основу для формування навчальних планів на довгостроковий період;
- мотивовано вибирати зміст шкільного компонента навчального плану, забезпечуючи принцип наступності;
- вибирати адекватні форми контролю реалізації освітніх цілей закладу з боку адміністрації;
- більш успішно проходити процедури атестації та державної акредитації;
- "захистити" учнів від необґрунтованої змінюваності змісту освіти, підручників і програм;
- чітко розмежувати додаткові освітні послуги, що робляться загальноосвітнім закладом, на платній та безкоштовній основі. Обґрунтувати введення додаткових платних освітніх послуг.

РОЗДІЛ 1. Призначення закладу та засіб його реалізації

Черкаська спеціалізована школа I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка Черкаської міської Черкаської області у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом школи.

Реформування загальної середньої освіти передбачає модернізацію змісту освіти, що має ґрунтуватися на компетентнісному та особистісно орієнтованому підходах до навчання, тому діяльність адміністрації закладу та педагогічного колективу зорієнтована на здобуття учнями умінь і навичок, необхідних сучасній людині для успішної самореалізації у професійній діяльності, особистому житті, громадській активності.

Призначення закладу.

В основі педагогічної філософії нашого закладу є дитина — найвища цінність на Землі. Тому **місію школи** вбачаємо такою: «Школа повинна стати джерелом:

- розвитку особистісних компетенцій кожної дитини, які необхідні для роботи і життя у XXI ст.: уміння комплексного вирішення проблем, критичного мислення, креативності, прийняття рішень та співпраці з людьми;
- розвитку відчуття соціальної справедливості та формування духовно багатой, фізично розвинутої, морально стійкої, творчо мислячої, конкурентоспроможної особистості – громадянина України, здатного до самореалізації в сучасному інформаційному світі».

Призначення Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка полягає у забезпеченні реалізації права громадян на повну загальну середню освіту, наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону та міста, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Ключові компетентності	Компоненти
Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності)	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти

<p>мовами</p>	<p>задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
<p>Спілкування іноземними мовами</p>	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. <i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. <i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
<p>Математична компетентність</p>	<p><i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу</p>

	<p>держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
<p>Основні компетентності у природничих науках і технологіях</p>	<p><i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
<p>Інформаційно-цифрова компетентність</p>	<p><i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
<p>Уміння вчитися впродовж життя</p>	<p><i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії</p>
<p>Ініціативність і підприємливість</p>	<p><i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію,</p>

	<p>дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
<p>Соціальна і громадянська компетентності</p>	<p><i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту</p>
<p>Обізнаність і самовираження у сфері культури</p>	<p><i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
<p>Екологічна грамотність і здорове життя</p>	<p><i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p>

<p><i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів є наскрізні лінії. Вони враховуються при формуванні шкільного середовища та є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- ✓ організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- ✓ окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- ✓ предмети за вибором;
- ✓ роботу в проектах;
- ✓ позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
-----------------------------	--

Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення:

- ✓ надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної – участь у всіх предметних та міжпредметних конкурсах різних рівнів, у школі працює гурток «Єврокрок»; трудової – участь у всіх акціях екологічного напрямку, по благоустрою та очистці території школи та міста; художньо-естетичної – участь у хореографічному колективі - «Ритм», вокальному - «Алегро»; функціонують гуртки: театральний - «Світоч», шахово-шашковий, військово-спортивний, стендове моделювання з паперу та картону; спортивні секції з футболу, баскетболу та карате годзю-рю;
- ✓ надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу, додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг (поглиблене вивчення предметів англійської мови (3-9-та А-класи), біології (9-Б), математики (8-Б), української мови та літератури (8-В, 9-В); профілю філологічного напрямку (англійська філологія – 10-А та українська філологія -10-Б, 11-А класи).

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- вирішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Основним засобом реалізації призначення закладу освіти є здійснення освітнього процесу відповідно до загальноосвітніх програм трьох рівнів загальної середньої освіти:

- I ступінь - початкова освіта тривалістю чотири роки (Додаток 1);
- II ступінь – базова середня освіта тривалістю п'ять років (Додаток 2);
- III ступінь – профільна середня освіта тривалістю два роки (Додаток 3).

Крім того, у навчальному закладі створені та функціонують: предметні методичні об'єднання, творчі групи, психологічна та соціальна служба.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності в школі сприяють система ІСУО, програма КУРС Школа, міський проект «Онлайн-школа», пакет G Suite for Education, який містить безкоштовні корпоративні функції для навчального закладу, Google Classroom – онлайн клас для ефективного навчання.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

РОЗДІЛ 2. Опис "моделі" випускника Черкаської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 33 ім. Василя Симоненка

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник Черкаської спеціалізованої І-ІІІ ступенів № 33 ім. Василя Симоненка – це громадянин держави, це -

- **ОСОБИСТІТЬ**, усебічно розвинена, комунікабельна (*контактна у різноманітних соціальних групах, вміє запобігати конфліктним ситуаціям або вправно виходити із них*), медійнограмотна (*вміє грамотно працювати з інформацією*), здатна до критичного мислення, до самоосвіти і саморозвитку (*вміє самостійно працювати над розвитком власної моральності, інтелекту, культурного рівня, вміє бачити труднощі, шукати шляхи раціонального їх подолання, творчо мислити*);
- **ПАТРІОТ** з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення щодо реалізації ідеалів і цінностей України (*прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни, якому притаманні демократична громадянська культура, усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її громадянською відповідальністю*);
- **ІННОВАТОР**, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці (*вміє грамотно сприймати та аналізувати проблеми суспільства, впевнено приймати сучасні реалії ринкових відносин, використовувати свої знання на практиці, використовувати сучасні технології, генерувати нові ідеї*), вчитися впродовж життя.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової середньої школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного

обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

РОЗДІЛ 3. Цілі та задачі освітнього процесу закладу

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі мікрорайону, міста. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Тобто, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Отже, враховуючи призначення і місце школи в освітньому просторі міста, перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- проведення атестації та сертифікації педагогів;
- цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

РОЗДІЛ 4. Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Тип закладу – спеціалізована школа I-III ступенів.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється без конкурсу відповідно до території обслуговування, яка закріплена міською радою чи її виконавчим комітетом та у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 року № 367.

Структура школи:

- ✓ Школа має статус україномовної.
- ✓ Класів з українською мовою навчання – 31:
- ✓ I ступінь(1-4 класи) – 12 класів;
- ✓ II ступінь (5-9 класи) – 16 класів;
- ✓ III ступінь (10-11 класи) – 3 класи.

Орієнтовна кількість учнів (890):

1-4 класи – 373 учні; 5-9 класи – 427 учнів; 10-11 класи - 90 учнів.

Режим роботи закладу:

- ✓ мова навчання – українська;
- ✓ режим навчання – п'ятиденний;
- ✓ початок занять – о 8.30 години;
- ✓ тривалість уроків у початковій школі та основній відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» складає:
 - 1 класи - 35 хвилин;
 - 2 - 4 класи - 40 хвилин;
 - 5 - 11 класи - 45 хвилин.

- *тривалість перерв* (відповідно до чинного Положення про загальноосвітній навчальний заклад, постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 778):

10 хв - під час яких не відбувається харчування школярів;

15 хв та 20 хв (3 та 4 перерви) - під час яких учні харчуються.

Для учнів 2-4-х класів у школі організована робота 2-х груп продовженого дня з 12-30 до 18-00.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 зі змінами внесеними наказом № 921 від 17.08.2012 та № 401 від 08.04.2016.

Факультативні, індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять з обов'язковою перервою за окремим розкладом.

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та державної підсумкової атестації проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технологій. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, програмовані засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створенні вчителями персональні предметні сайти, впровадження Google Classroom – онлайн класу для ефективного навчання є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІК-компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

РОЗДІЛ 5. Структура навчального року

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти у межах часу передбаченого програмою. Тому тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи школи встановлено навчальним закладом у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом, за погодженням з управлінням освіти і науки Черкаської міської ради. Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів.

Відповідно до ст. 16 Закону України «Про загальну середню освіту» кожен навчальний рік розпочинається у День знань - 1 вересня святом і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Орієнтовна структура навчального року та розклад канікул у 2019/2020 н/р:
1 вересня – свято День Знань.

Навчальні заняття організуються за семестровою структурою:

I семестр: з 2 вересня по 27 грудня 2019 року;

II семестр: з 13 січня по 29 травня 2020 року.

Канікули:

осінні: з 28 жовтня по 03 листопада 2019 р.;

зимові: з 28 грудня 2019 р. по 12 січня 2020 р.;

весняні: з 23 березня по 29 березня 2020 р.

Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - 29 травня 2020 р.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО).

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом та погоджуються з департаментом освіти та гуманітарної політики Черкаської міської ради.

Орієнтовні терміни проведення ДПА:

для 4-х класів – остання декада травня 2020 року;

для 9-х класів – календарна декада після закінчення навчального року.

для 11-х класів - буде проведена у формі [зовнішнього незалежного оцінювання](#).

РОЗДІЛ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні школи розроблена система показників (*внутрішній моніторинг*), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній "моделі" випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання тощо – протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання – 2 рази на рік);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, сучасна їдальня, буфет, наявність інтернету – 2 рази на рік);
- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація (4,9 класи – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання (11 клас) – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);
- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – не менше, ніж 1 раз на рік);
- моніторинг продовження навчання випускників школи (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

РОЗДІЛ 7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм школи на 2019/2020 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника .

Реалізація змісту освіти у школі та досягнення прогнозованого результату її роботи забезпечується програмно-методичним матеріалом (додаток 4-6), що відповідає Переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I,II,III ступенів, затвердженого наказами МОН від 07.06.2017 №804, від 23.10.2017 №1407, 24.11.2017 №1539, 14.07.2016 №826, від 29.05.2015 №584.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 №268 [«Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»](#).

Наказ МОН № 405 від 20.04.2018 року [Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня 5-9 класи](#)

Наказ МОН № 407 від 20.04.2018 року [Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня 2-4 класи](#)

Наказ МОН № 408 від 20.04.2018 року [Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня 10-11 класи](#)

РОЗДІЛ 8. Навчальний план Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка Черкаської міської ради Черкаської області

Пояснювальна записка до навчального плану закладу

Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка Черкаської міської ради Черкаської області — заклад освіти, що надає якісну повну загальну освіту дітям шкільного віку, забезпечує їх всебічний розвиток, формує їх творчі здібності, сприяє самостійному вибору предметів для поглибленого вивчення.

У 2019-2020 н.р. в освітньому закладі наявні 31 клас із загальною кількістю 8 учнів.

Робочий навчальний план закладу на 2019-2020 н.р. враховує основні вимоги Закону України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", "Положення про загальноосвітній навчальний заклад".

У ньому відображено традиційний перелік навчальних предметів і обсяг їх вивчення з оглядом на реальне навчально-методичне забезпечення.

Робочий навчальний план Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка школи розроблений:

- для 1-2-х класів, які працюють за Типовим навчальним планом з навчанням українською мовою під керівництвом Р. Б. Шияна, затвердженим Колегією МОН України 22 лютого 2018р. №268;
- для 3-4-х класів – за Типовими навчальними планами, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 407 (таблиці 1,4);
- для 5-А, 6-А, 7-А, 8-А та 9-А класів – відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня затвердженої наказом МОН України №405 від 20.04.2018 р.(таблиця 3);
- для 5-Б,В,М, 6-Б,В, 7-Б,В – відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України № 405 від 20.04.2018 р.(таблиця 1);
- для 8-Б,В та 9-Б,В – відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня , затвердженої наказом МОН України №405 від 20.04.2018 р. (таблиця 1,8);
- для 10класу – відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня , затвердженої наказом МОН України № 408 від 20.04.2018 р.(таблиці 2,3);
- для 11 класу- відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня , затвердженої наказом МОН України № 408 від 20.04.2018 р.(таблиці 2,3).

Робочий навчальний план Черкаської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 33 ім. Василя Симоненка складено відповідно структури навчального закладу:

1. І ступінь навчання:

1-2, 3-Б,В та 4-Б,В класи -

3-А та 4-А – з поглибленим вивченням англійської мови.

2. ІІ ступінь навчання:

5-Б,В,М, 6-Б,В, 7-Б,В - загальноосвітні класи;

5-А, 6-А, 7-А, 8-А та 9-А - з поглибленим вивченням англійської мови;

8-Б - з поглибленим вивченням математики;

9-Б - з поглибленим вивченням біології;

8-В та 9-В - з поглибленим вивченням української мови та літератури.

3. ІІІ ступінь навчання: на виконання наказу МОН від 21.10.13р. №1456 «Про затвердження Концепції профільного навчання у старшій школі», з урахуванням матеріально-технічного, навчально-методичного та кадрового забезпечення школи, навчальних інтересів учнів та батьків відкриті профільні 10 та 11 класи філологічного напрямку:

10-А - іноземна філологія;

10-Б та 11- А – українська філологія.

Реалізація змісту освіти, визначеного державним стандартом для старшої школи забезпечується вибірково-обов'язковими предметами «Інформатика» та «Технології», які здобувачі знань вибрали:

10-А клас - 1,5 години «Інформатики» та 1,5 години «Мистецтво»;

10-Б - 1,5 години «Технології» та 1,5 години «Мистецтво»;

11-А - 1,5 години «Технології» та 1,5 години «Інформатики».

Робочий навчальний план складається з інваріантної складової, сформованої на державному рівні та варіативної, у якій передбачено додаткові години на предмети інваріантної частини, предмети за вибором, факультативи, спецкурси, індивідуальні і групові заняття та консультації. Гранично допустиме навантаження на одного учня відповідає Типовим навчальним планам.

Години варіативної складової навчального плану використовуються повністю, в обсязі, передбаченому Типовими навчальними планами.

Навчально-виховний процес у школі базується на засадах педагогіки толерантності, особистісно-зорієнтованого навчання і враховує індивідуальні особливості учнів.

Навчальний план Черкаської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 33 ім. Василя Симоненка реалізується в режимі 5-денного навчального тижня (Таблиці 1-9).

Таблиця 1. Навчальний план для 1-2 класів

№	Освітні галузі	Навчальні предмети	К-сть годин на тиждень	
			1 клас	2 клас
1.	Мовно-літературна	Українська мова	5 +1	5+1
2.		Іноземна мова	2	3
3.	Математична	Математика	3	3
4.		Я досліджую світ*	7	8
	Мовно літературна		2	2
	Математична		1	1
	Природнича		2	2
	Технологічна		1	2
	Інформатична			
	Соціальна і здоров'язбережувальна		0,5	0,5
	Громадянська та історична		0,5	0,5
	Мистецька	Мистецтво**	2	2
5.		Образотворче мистецтво	1	2
6.		Музичне мистецтво	1	2
7.	Фізкультурна	Фізична культура ***	3	3
		Усього	19+3+1	20+3+1
	Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
	Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22
	Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25

Таблиця 2.

Навчальний план для 3-4 класів

(Типова освітня програма закладів середньої освіти I ступеня. 3-4 класи.

Затверджена наказом МОН України № 407 від 20.04.2018р.)

№	Освітні галузі	Класи Предмети	3	4	Всього
1	<i>Мови і літератури</i>	Українська мова	7	7	14
2		Іноземна мова	2	2	4
3	<i>Математика</i>	Математика	4	4	8
4	<i>Природознавство</i>	Природознавство	2	2	4
5	<i>Суспільствознавство</i>	Я у світі	1	1	2
6	<i>Мистецтво</i>	Музичне мистецтво	1	1	2
7		Образотворче мистецтво	1	1	2
8	<i>Технології</i>	Трудове навчання	1	1	2
9		Інформатика	1	1	2
10	<i>Здоров'я і фізична культура</i>	Основи здоров'я	1	1	2
11		Фізична культура	3	3	6
		РАЗОМ:	21+3	21+3	48
	Додаткові години		2	2	4
		Всього:	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
	Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Курси за вибором:			
1		Риторика	1	1	2
		Факультативи, індивідуальні заняття:			
	Гранично допустиме навантаження		23	23	46

Таблиця 3.

Навчальний план для 3-4 класів

(Типова освітня програма закладів середньої освіти I ступеня. 3-4 класи.
Затверджена наказом МОН України № 407 від 20.04.2018р.)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		3-А	4-А	Разом
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7	7	28
	Іноземна мова	3	4	13
Математика	Математика	4	4	16
Природознавство	Природознавство	2	2	8
Суспільствознавство	Я у світі	1	1	2
Мистецтво	Мистецтво*/музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1	1	4
Технології	Трудове навчання	1	1	4
	Інформатика	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	4
	Фізична культура**	3	3	12
Усього		21+3	22+3	82+12
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	1	6
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26	100

**Навчальний план для 5-х класів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання**
(відповідно до таблиць 3 (5-А) та 1 (5-Б,В,М) наказу МОН України
№ 405 від 20.04.2018)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		5-А	5-Б	5-В	5-М
		Погл. вивч. англ. мови			
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5
	Українська література	2	2	2	2
	Англійська мова	5	3	3	3
	Німецька мова	2	-	-	-
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України (Вступ до історії)	1	1	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	1	1	1
	Образотворче мистецтво	-	1	1	1
	Мистецтво	1	-	-	-
Математика	Математика	4	4+1	4+1	4+1
Природо-знавство	Природознавство	2	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	2	2
	Інформатика	1	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3
Разом		26,5+0,5+3	23,5+1,5+3	23,5+1,5+3	23,5+1,5+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5	2,5 (3,5-1)	2,5 (3,5-1)	2,5 (3,5-1)
Факультативи			1	1	1
Природознавство (екологія)			1	1	1
Індивідуальні заняття та консультації		1,5			2,5
Українська мова		0,5	0,5	0,5	0,5
Англійська мова			1	1	1
			1	1	
Німецька мова		1			
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	28	28
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	27+3	27+3	27+3

Навчальний план для 6-х класів загальної середньої освіти*з українською мовою навчання*(відповідно до таблиць 3 (6-А) та 1 (6-Б,В) наказу МОН України
№ 405 від 20.04.2018)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		6-А	6-Б	6-В
		Погл. вивч. англ. мови		
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+0,5
	Українська література	2	2	2
	Англійська мова	5	3	3
	Німецька мова	2	-	-
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».	2	2	2
Мистецтво*	Музичне мистецтво	-	1	1
	Образотворче мистецтво	-	1	1
	Мистецтво	1	-	-
Математика	Математика	4	4+1	4+1
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	2
	Інформатика	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Разом		29,5+0,5+3	26,5+1,5+3	26,5+1,5+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5	2,5 (3,5-1)	2,5 (3,5-1)
Факультативи			1	1
Розвиток мовлення			1	1
Індивідуальні заняття та консультації		1,5	1,5	1,5
Українська мова		0,5	0,5	0,5
Математика («Розв'язування текстових задач»)		0,5		
Німецька мова		0,5		
Біологія			1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	31	31
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31+3	30+3	30+3

**Навчальний план для 7-х класів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання**
(відповідно до таблиць 3 (7-А) та 1 (7-Б,В) наказу МОН України
№ 405 від 20.04.2018)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7-А	7-Б	7-В
		Погл. вивч. англ. мови		
Мови і літератури	Українська мова	2,5+0,5	2,5	2,5+1
	Українська література	2	2	2
	Англійська мова	5	3	3
	Німецька мова	2	-	-
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1
	Всесвітня історія	1	1	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	-	1	1
	Образотворче мистецтво	-	1	1
	Мистецтво	1	-	-
Математика	Алгебра	2	2+1	2
	Геометрія	2	2+0,5	2
Природознавство	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
	Фізика	2	2	2
	Хімія	1,5	1,5	1,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Разом		31+0,5+3	28+1,5+3	28+1+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	2,5	2,5
Індивідуальні заняття та консультації		0,5	1	1,5
Хімія		0,5	0,5	0,5
Біологія			0,5	0,5
Математика				0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32	32
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32+3	30,5+3	30,5+3

Навчальний план для 8-х класів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
(відповідно до таблиць 1 (8-А) та 2 і 8 (8-Б,В) наказу МОН України
№ 405 від 20.04.2018)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		8-А	8-Б	8-В
		Погл. вивч. англ. мови	Погл. вивч. математ.	Погл. вивч. укр.мови
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2+2
	Українська література	2	2	2+2
	Англійська мова	5	2	2
	Німецька мова	2	-	-
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
Мистецтво*	Мистецтво	0,5	1	1
Математика	Алгебра	2	2+2	2
	Геометрія	2	2+2	2
Природо-знавство	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
	Фізика	2	2	2
	Хімія	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів			3,5	3,5
Разом (без урахування факультативів)		31,5+3	31+0,5+3	31+0,5+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5	2	2
Факультативи		1	1	1
Біологія			1	1
Німецька мова		1		
Індивідуальні заняття та консультації		0,5	0,5	0,5
Англійська мова			0,5	
Математика		0,5		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+3	33+3

Навчальний план для 9-х класів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання
 (відповідно до таблиць 3 (8-А) та 1 і 8 (8-Б,В) наказу МОН України
 № 405 від 20.04.2018)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		9-А	9-Б погл. вивч. біології	9-В погл. вивч. кр.мови
Мови і літератури	Українська мова	2	2+1	2+2
	Українська література	2	2	2+2
	Англійська мова	5	2	2
	Німецька мова	2	-	-
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	1	1	1
Мистецтво*	Мистецтво	0,5	1	1
Математика	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природо-знавство	Біологія	2	2+2	2
	Географія	1,5	1,5	1,5
	Фізика	3	3	3
	Хімія	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів			3	3
Разом (без урахування факультативів)		33+3	32+3	32+1+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації			1	- (1-1)
Факультативи			1	
Біологія			1	
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+3	33+3

Таблиця 9

**Навчальний план для 10-11-х класів загальної середньої освіти
з українською мовою навчання. Філологічний напрям.**
(відповідно до таблиць 2 та 3 до наказу МОН України №408 від 20.04.2018)

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах/профіль		
	10-А	10-Б	11-А
	Іноземна філологія	Українська філологія	
Базові предмети¹	27	27	26
Українська мова	2	2+2	2+2
Українська література	2	2+2	2+2
Зарубіжна література	1	1	1
Іноземна мова ² (англійська)	2+3	2+1	2+1
Друга іноземна мова (німецька)	+3	-	-
Історія України	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	3
Біологія і екологія	2	2	2
Географія	1,5	1,5	1
Фізика і астрономія	3	3	4
Хімія	1,5	1,5	2
Фізична культура ⁴	3	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3	3
Інформатика	1,5	-	1,5
Технології	-	1,5	1,5
Мистецтво	1,5	1,5	-
Разом	(27+6)+3	(27+5)+3	(26+5)+3
Додаткові години ¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та інд-ні заняття	8	8	9
Факультативні курси:	2	3	4
Українська мова. Стилїстика української мови	1	1	
Українська література			
Математика «Рівняння в курсі алгебри»		1	1,5
Біологія «Фізіологія людини»	1	1	
Німецька мова			2
Індивідуальні заняття			1
Історія України			0,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38

Директор школи

М.О.Чорноіваненко

ДОДАТОК 1.

ЗАТВЕРДЖУЮ

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
протокол № _____
від _____ 2019р.

директор Черкаської
спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33
ім. Василя Симоненка
_____ М.О.Чорноіванено
«__» _____ 2019 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
загальної середньої освіти I ступеня
НУШ (1-2 класи)
Черкаської спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33
ім. Василя Симоненка
Черкаської міської ради
Черкаської області
на 2019-2020 навчальний рік

Черкаси
2019

Освітню програму загальної середньої освіти I ступеня Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів №33 ім. Василя Симоненка розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів

України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1 клас), листа МОН України від 22.05.2018 №1/9-332 щодо затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти, наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів; постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (3-4 класи), наказу МОН України від 20.04.2018 № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня» (3-4 класи).

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природо відповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;

- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу – 23 години на тиждень (805 годин/навч.рік); 2-4 класів – 2695 годин/навч. рік: 2 класи – 25 годин на тиждень (875 годин/ навч.рік); 3 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік); 4 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік). Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем. Повноцінність початкової освіти реалізується як інваріантної, так і варіативної складових.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти I ступеня (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

На основі навчального плану Черкаська спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка складає на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Учні з особливими освітніми потребами (з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, інтелектуального розвитку, тяжкими порушеннями мовлення, затримкою психічного розвитку), здобувають початкову освіту в закладі загальної середньої освіти за індивідуальними робочими навчальними планами, затвердженими наказами МОН України.

Освітню програму Черкаська спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка для I ступеня укладено за сімома основними освітніми галузями.

Освітні галузі 1 клас НУШ:

- o Мовно-літературна (українська мова і літературне читання, англійська мова)
 - o Математична (математика)
 - o Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна («Я досліджую світ»)
 - o Мистецька (мистецтво або музичне мистецтво і образотворче мистецтво)
 - o Технологічна(дизайн і технології)
 - o Інформатична (інформатика з 2 класу)
 - o Фізкультурна(фізична культура)
- Освітні галузі 3-4 класи:
- o Мови і літератури («Українська мова», «Літературне читання», «Іноземна мова»)
 - o Математика («Математика»)
 - o Суспільствознавство («Я у світі») (3-4 класи).
 - o Природознавство («Природознавство»)
 - o Мистецтво («Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»)
 - o Технології («Трудове навчання» та «Інформатика»)
 - o Здоров'я і фізична культура («Основи здоров'я» та «Фізична культура».)

Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» формується з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення.

Для недопущення перевантаження учнів буде враховано їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів освіти, визначених відповідним державним стандартом загальної початкової освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма (1 клас) має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- 3) математична компетентність,;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- 5) інноваційність;
- 6) екологічна компетентність;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність;
- 8) навчання впродовж життя;
- 9) громадянські та соціальні компетентності;
- 10) культурна компетентність,;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність;

та наскрізних умінь: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Результати навчання (3-4 класи) повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і само оцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, логічна послідовність їх вивчення

Освітні галузі 1 клас НУШ:

Мовно-літературна

Математична

Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна

Мистецька

Технологічна

Інформатична (інформатика з 2 класу)

Фізкультурна

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова і літературне читання, англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»;

Математична галузь(математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ») можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузєва; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина»(пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей»(стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа»(пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (інформатика) починає реалізуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

- доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);
- опрацювання інформації;
- перетворення інформації із однієї форми в іншу;
- створення інформаційних моделей;
- оцінки інформації за її властивостями.

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (мистецтво або музичне мистецтво, образотворче мистецтво) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за змістовими лініями: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Освітні галузі 3-4 класи:

- Мови і літератури
- Математика
- Суспільствознавство
- Природознавство
- Мистецтво
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Літературне читання», «Російська мова», «Іноземна мова».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі» (3-4 класи).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (2-4 класи) та Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1 клас) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладами загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, факультативів (2-Б, 3-Б, 4-Б, 4-В курс за вибором «Риторика»).
- проведення індивідуальних консультацій та групових занять (по 1 год. 2-Б, 2-В, 3-Б, 3-В, 4-Б, 4-В).

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується

використовувати внутрішньо предметні і між предметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основні форми організації освітнього процесу

У 1 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 2-4 класах є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Інші освітні компоненти (за рішенням ЗЗСО)

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме:

- здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, висловлювати і захищати власні погляди;
- досліджувати ситуації і виокремлювати проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- усвідомлювати розмаїття природи, взаємозв'язків її об'єктів та явищ, пояснювати роль природничих наук і техніки в житті людини;
- готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, здатності до соціальної комунікації й активності;
- усвідомлювати почуття власної гідності, діяльності з урахуванням власних прав і свобод, поваги до прав і гідності інших осіб, протидію дискримінації та нерівному ставленню до особистості;
- володіти навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності, готовності до здорового способу життя.

А також всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
протокол № _____
від _____ 2019р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор Черкаської
спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33
ім. Василя Симоненка
_____ М.О.Чорноіванено
« ____ » _____ 2019 р.

***ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
загальної середньої освіти I ступеня
(3-4 класи)
Черкаської спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33
ім. Василя Симоненка
Черкаської міської ради
Черкаської області
на 2019-2020 навчальний рік***

Навчальні програми для учнів 3-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів.

Наказ МОН України від 20.04.2018 № 407 Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня для 3 – 4 класів зі змінами до таких програм: «Українська мова», «Літературне читання», «Математика», «Природознавство», «Я у світі», «Інформатика», «Трудове навчання», «Іноземні мови для загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів», «Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво», «Фізична культура», «Основи здоров'я»).

Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти».

Типова освітня програма початкової освіти (далі - Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти (далі – Державний стандарт).

Типова освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (таблиці 1-7);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 8; пропонується зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 2695 годин/навчальний рік: для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти I ступеня (далі –навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному

рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Відповідно до мов навчання у системі загальної середньої освіти передбачено окремі варіанти навчальних планів початкових шкіл з українською мовою навчання (таблиці 1, 2), початкових шкіл з навчанням мовою корінного народу, національної меншини (таблиця 3), спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов (таблиці 4, 5) та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням предметів художньо-естетичного циклу (таблиці 6, 7).

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

На основі навчальних планів заклади освіти складають на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Мова корінного народу, національної меншини (мова і читання)", "Іноземна мова".

Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі".

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво" або інтегрованим курсом "Мистецтво". Заклад загальної середньої освіти може обирати окремі курси музичного та образотворчого мистецтва або інтегрований курс "Мистецтво".

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладами загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування (етика, риторика, рідний край, хореографія тощо);

індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, тощо.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладах загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії,

віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

1. кадрове забезпечення освітньої діяльності;
2. навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
3. матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
4. якість проведення навчальних занять;
5. моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу початкової освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу початкової освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнями, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми закладу освіти, цей заклад складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

ДОДАТОК 2.

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
протокол № _____
від _____ 2019р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор Черкаської
спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33
ім. Василя Симоненка
_____ М.О.Чорноіванено
«__» _____ 2019 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
загальної середньої освіти II ступеня
(базової середньої освіти)
Черкаської спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33
ім. Василя Симоненка
Черкаської міської ради
Черкаської області
на 2019-2020 навчальний рік

Черкаси
2019

Освітня програма Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка для II ступеня (базова середня освіта) розроблена згідно Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 та наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Типова освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (додаток 7, таблиці 5-9);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку 5; які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік:

для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік,

для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,

для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,

для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову (передбачені обраним варіантом навчального плану Типової освітньої програми), сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, та використовується на підсилення предметів інваріантної складової,

запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють світоглядне спрямування.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка для II ступеня (базова середня освіта) складений відповідно наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 (додаток 7, таблиці 5-9).

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

У класах з поглибленим вивченням окремих предметів дозволяється навчальне навантаження учнів збільшувати до норм, що не перевищують санітарно-гігієнічних.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Для недопущення перевантаження учнів, за рішенням педагогічної ради, вчителі фізичної культури, музичного та образотворчого мистецтв при оцінюванні повинні враховувати результати навчання учнів з відповідних предметів у позашкільних закладах (художніх, музичних, спортивних школах тощо).

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів (розділ 1, ст. 5).

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття

початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов (інклюзивна освіта, індивідуальне навчання).

Перелік освітніх галузей. Навчальну програму укладено за такими освітніми галузями:

- ✓ Мови і літератури (українська мова, українська література, іноземна мова, зарубіжна література).
- ✓ Суспільствознавство (історія України, всесвітня історія, основи правознавства).
- ✓ Мистецтво (музичне мистецтво, образотворче мистецтво, мистецтво).
- ✓ Математика (математика, алгебра, геометрія).
- ✓ Природознавство (природознавство, біологія, географія, фізика, хімія).
- ✓ Технології (трудове навчання, інформатика).
- ✓ Здоров'я і фізична культура (основи здоров'я, фізична культура).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- ✓ формування компетентностей;
- ✓ розвитку компетентностей;
- ✓ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- ✓ корекції основних компетентностей;
- ✓ комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- ✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ якість проведення навчальних занять;
- ✓ моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу базової середньої освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу загальної середньої освіти II ступеня (додаток 7, таблиці 4-8).

ДОДАТОК 3.

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
протокол № _____
від _____ 2019р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор Черкаської
спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33
ім. Василя Симоненка
_____ М.О.Чорноіванено
«__» _____ 2019 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
загальної середньої освіти III ступеня
(профільної середньої освіти)
Черкаської спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33
ім. Василя Симоненка
Черкаської міської ради
Черкаської області
на 2019-2020 навчальний рік

Освітня програма Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка для III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та наказу МОН України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Типова освітня програма профільної середньої освіти (далі - Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- ✓ загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в навчальних планах (додаток 7, таблиця 10).
- ✓ очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку 6, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік:

- ✓ для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,
- ✓ для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для закладу 10-11 класів (додаток 7, таблиця 10), який розроблено відповідно до Державного стандарту та впроваджується у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами, що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учнями 10-11-х класів обрано:

10-А клас - «Інформатика» (1,5 год) і «Мистецтво» (1,5 год);

10-Б клас - «Мистецтво» (1,5 год) і «Технології» (1,5 год);

11-А клас - «Інформатика» (1,5 год) і «Технології» (1,5 год).

Частину навчальних годин обох варіантів навчальних планів призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профілі навчання сформовані закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію:

10 - А клас - «Англійська філологія»;

10 - Б клас - «Українська філологія»;

11 - А клас - «Українська філологія».

У процесі складання навчального плану закладу враховано, що:

- ✓ профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей;
- ✓ кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;
- ✓ у разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, заклад освіти може використовувати їх для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів, для вивчення спеціальних і факультативних курсів.

Також враховано, що:

- ✓ спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленому порядку. Заклад освіти може також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання. Спеціальні курси реалізуються за рахунок годин, передбачених планом для профільних предметів і спеціальних курсів за рахунок додаткових годин;
- ✓ факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання та реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених планом;
- ✓ заклад освіти при складанні своїх навчальних планів можуть збільшувати кількість годин на вивчення базових або профільних предметів за рахунок додаткових годин.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів (1 розділ).

В навчальній програмі виокремлено такі наскрізні лінії ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» і спрямовано на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, педагоги не лише показують виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створюють умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття профільної середньої освіти.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов (індивідуальне навчання при наявності таких дітей).

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- ✓ Мови і літератури (українська мова, українська література, іноземна мова, зарубіжна література);
- ✓ Суспільствознавство (історія України, всесвітня історія, основи правознавства, Громадянська освіта);
- ✓ Мистецтво;
- ✓ Математика (алгебра, геометрія);
- ✓ Природознавство (біологія, географія, фізика, астрономія, екологія, хімія);
- ✓ Технології;
- ✓ Здоров'я і фізична культура (захист Вітчизни, фізична культура).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- ✓ формування компетентностей;
- ✓ розвитку компетентностей;
- ✓ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- ✓ корекції основних компетентностей;
- ✓ комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, у чому розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- ✓ кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- ✓ якість проведення навчальних занять;
- ✓ моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- ✓ Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу (додаток 7, таблиця 10).

ДОДАТОК 4.

Перелік навчальних програм для учнів Черкаської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 33 ім. Василя Симоненка І ступеня навчання

1-2 класи. Типова освітня програма початкової освіти. Цикл І (1-2 класи). Під керівництвом Р. Б. Шияна

3-4 класи. Навчальні програми для учнів 3-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Наказ МОН України від 20.04.2018 № 407 Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти І ступеня для 3 – 4 класів зі змінами до таких програм: «Українська мова», «Літературне читання», «Математика», «Природознавство», «Я у світі», «Інформатика», «Трудове навчання», «Іноземні мови для загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів», «Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво», «Фізична культура», «Основи здоров'я»).

Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання в **початковій школі** закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1KNxK-QSJxSFmexcGOP9irYw-ufgbWfiQbajDldiLNvQ/edit?ts=5a382670#gid=1744497099>

ДОДАТОК 5.

Перелік навчальних програм для учнів Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка II ступеня навчання (5-9 класи)

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407, розміщені на офіційному веб-сайті МОН України за посиланням:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>)

Предмет	Клас	Назва програми	Програму розміщено на офіційному веб-сайті МОН України
Українська мова	5-9	Українська мова. 5 – 9 класи. Програма для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання.	– К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804)
Українська мова (поглибл.)	8-9	Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови (8-9 класи)	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/ukrayinska-mova1.pdf
Українська література	5 – 9	Українська література. 5 – 9 класи. Програма для закладів загальної середньої освіти.	– К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 №804
Українська література	8-9	Українська література. 8-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української літератури	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
Іноземні мови	5-9	Іноземні мови. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5-9 класи, К., 2017 р. Наказ МОН від 29.05.2015 № 585 зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
Історія України	5-9	«Історія України. 5-9 класи», затверджені наказом МОН України від 21.02.2019 № 236	file:///C:/Users/Asus/Downloads/5c7d141ebb955101160807.pdf

Всесвітня історія	7-9	«Всесвітня історія. 7–9 класи», затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804	https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-vnesennya-zmin-donavchalnih-program-z-istoriyi-ukrayini-dlya-5-9-ta-10-11-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti
Право-знавство	9	«Навчальна програма з основ правознавства»	
Зарубіжна література	5–9	Світова література. 5–9 класи. Програма для закладів загальної середньої освіти	– К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804
Математика	5–9	Математика. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
Фізика і астрономія	7-9	«Фізика. 7-9 класи». Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804	http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni-programi-5-9-klas-2017.html
Біологія	6-9	Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804	http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserednya/navchalni-programi-5-9-klas2017.html
Поглиблене вивчення біології	8-9	Програма з біології для 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням біології, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 17.07.2013 № 983.	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/biologiya1.pdf
Географія	6-9	Навчальна програма з географії для 6-9 класів, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas

Хімія	7-9	Хімія. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804	https://goo.gl/GDh9gC
Інформатика	5-8	Інформатика. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/8-informatika.docx
	9	Програма курсу «Інформатика». 5-9 класи (2015)	https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/onovlennya-12-2017/programa-informatika-5-9-traven-2015.pdf
Трудове навчання	5-9	«Навчальна програма з трудового навчання для закладів загальної середньої освіти 5 – 9 класи» (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
Фізична культура	5-9	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407)	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
Мистецтво	5-9	Мистецтво. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas
Основи здоров'я		Основи здоров'я. 5 –9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	

Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання в **основній та старшій школі** закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/16NyRYEKgeQ4T5BE68La-s2gn0q2MPyIWSWx-Vdw-zmA/edit?ts=5a364195#gid=337295027>

ДОДАТОК 6.

**Перелік навчальних програм для учнів Черкаської спеціалізованої школи
I-III ступенів № 33 ім. Василя Симоненка**

III ступеня навчання (10-11 класи)

(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

Предмет	Назва програми	Програму розміщено на офіційному веб-сайті МОН України
Українська мова	новими навчальними програмами (рівень стандарту та профільний рівень), що затверджені наказом МОН від 23.10.2017 № 1407	
Історія України. Всесвітня історія.	«Історія України. Всесвітня історія. 10–11 класи», затверджені наказом МОН України від 21.02.2019 № 236.	
	Для учнів 10 - 11 класів Міністерством рекомендовано для вивчення інтегрований курс «Історія: Україна і світ», а також 2 окремі курси “Історія України” та “Всесвітня історія”.	
Зарубіж-на література	Нові навчальні програми (рівень стандарту та профільний рівень), що затверджені наказом МОН від 23.10.2017 № 1407.	
Біологія	Програма з біології і екології для 10-11 класів закладів загальної середньої середньої освіти: рівень стандарту , затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	[https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv]
Хімія	Програма з хімії для 10–11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407).	https://goo.gl/fwh2BR
Географія	Навчальна програма з курсу «Географія: регіони та країни» рівень стандарту, затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407.	https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv

<p>Фізика і астрономія</p>	<p>Програми з фізики та астрономії для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти затверджені Міністерством освіти і науки України наказом № 1539 від 24.11.2017 року у таких варіантах: <u>«Фізика і астрономія 10-11» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу під керівництвом Ляшенка О. І.;</u> <u>«Фізика 10-11» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.;</u> <u>«Астрономія» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу під керівництвом Яцківа Я. Я.</u></p>	<p>[https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv/].</p>
<p>Інформатика</p>	<p>«Інформатика». Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету Для учнів 10-11 класів ЗНЗ (рівень стандарту). Затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407.</p>	<p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/informatika-standart-10-11.docx</p>
<p>Технології</p>	<p>Навчальна програма «Технології 10-11 класи (рівень стандарту)» затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 140</p>	<p>https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv</p>
<p>Фізична культура</p>	<p>«Фізична культура 10-11 класи» (рівень стандарту) для закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 23.10.2017 № 1407</p>	<p>https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/fizk-st.pdf</p>
<p>Захист Вітчизни</p>	<p>«Захист Вітчизни» для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (профільний рівень), затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407</p>	